

FORENINGEN FOR HELE BYGGENÆRINGEN

STYRETS ÅRSBERETNING 2011

buildingSMART

buildingSMART er en fagnøytral, ikke-kommersiell internasjonal organisasjon med 15 regionale/nasjonale avdelinger. buildingSMART Norge er en av disse.

Organisasjonen tar ansvar for å utvikle og implementere løsninger for fremtidens IKT i byggenæringen rundt planlegging, bygging og drift. Kjernen i vår virksomhet er at alle løsninger skal baseres på åpne formater, så utviklingen skjer i et marked med fri konkurranse.

buildingSMART Norges visjon er "Bærekraftig bygd miljø". Med dette tar vi ansvar for å utvikle løsninger som skal gjøre hele byggenæringen mer lønnsom og ressursbevisst.

Styre – Organisasjon

Årsmøtet i 2011 ble avholdt torsdag 16. mars 2011 i Ingeniørenes Hus i Kronprinsens gate 17 i Vika, Oslo.

På årsmøtet ble følgende styre valgt frem til neste årsmøte

- *Kaare Kleven, Sweco Norge (styreleder)*
- *Jacob Mehus, Standard Norge (nestleder)*
- *Jøns Sjøgren, Boligprodusentenes Forening*
- *Bjørn K. Stangeland, DDS*
- *Jan Myhre, Statsbygg*
- *Olaf Dobloug, Forsvarsbygg*
- *Øivind Rooth, Statens Byggetekniske etat*
- *Trond Pettersen Valeur, Skanska Norge*

Varamedlemmer

Vara 1: Agnar Holen, Norsk Teknologi

Vara 2: Gabrielle Bergh, Arkitektfirmaet C.F. Møller Norge

Revisor

Jan Egil Aase i Forus Revisjon ble valgt som revisor for 2010.

Det har vært avholdt ni styremøter siden fjorårets årsmøte.

Årsmøtet valgte følgende valgkomité i 2011

- *Bjørne Grimrud, Statsbygg (Komitéleder)*
- *Per Jæger, Boligprodusentenes Forening*
- *Anstein Skinnarland, COWI*
- *Morten Lie, Statens Byggetekniske etat*
- *Rolf Jerving, Nosyko*

Medlemmer

Det er 79 medlemsbedrifter i buildingSMART Norge. Medlemsbedriftenes omsetning representerer ca. 25% av byggenæringens samlede omsetning. Byggenæringen er dermed godt representert i buildingSMART, samtidig som det er et godt potensial for å øke medlemsmassen.

Et av foreningens prioriteringer er å få flere norske åpenBIM prosjekter, så vi kan øke byggenæringens effektivitet og ressursbevissthet. Byggherrene er den viktigste gruppen i næringen for å nå dette målet. Styret og sekretariatet vil øke innsatsen for å få flere byggherre medlemmer.

Side nr.	Forfatter	Dato
2	Steen Sunesen og Kaare Kleven	22.02.2012

Det har vært kontakt med mange potensielle nye medlemmer og det er grunnlag i næringen for å øke medlemsmassen.

Økonomi

Regnskapsfører i 2011 har vært Regnskapsbyrået AS.

Forus Revisjon har vært revisor.

De største utgiftspostene er den internasjonale kontingenten vi betaler som eget Chapter, de administrative kostnadene for sekretariatet og støtten til buildingSMART Dataordbok utviklingsarbeidet.

Det er ikke utbetalt noe godtgjørelse for styrets medlemmer i 2011.

Årsregnskapet for 2011, nøkkeltall	
Overskudd	481.708
Egenkapital	2.991.858

Styret har vedtatt endring av kontingentstrukturen som gjelder for medlemskap fra og med 2012. Endringen innfører underdeling av omsetning for bedrifter, så første terskel for å bli medlem ikke blir så høy.

Det opprettes en ny kategori for Tekniske etater og kommuner.

Det foreslås ytterligere at kategorien "Individuelt medlemskap" tas bort. Denne kategori er dog vedtektsfestet og skal godkjennes av årsmøtet.

Strukturen er som følger:

Ordinære medlemmer	Kontingent
Partnere <i>minimum</i>	500 000 kr
Private og offentlige bedrifter betaler medlemskontingent iht. omsetning*	
*Omsetning >1.000.000.000	110 000 kr
*Omsetning 400-999.999.999	77 000 kr
*Omsetning 150-399.999.999	55 000 kr
*Omsetning 50-149.999.999	38 000 kr
*Omsetning 25-49.999.999	22 000 kr
*Omsetning 10-24.999.999	12 000 kr
*Omsetning 5-9.999.999	7 000 kr
*Omsetning 0-4.999.999	3 500 kr
Offentlige etater	55 000 kr
Bransjeorganisasjoner	28 000 kr
Forskningsinstitutter	22 000 kr
Tekniske etater og kommuner	9 500 kr
Utdanningsinstitutter	5 500 kr

Offentlige bedrifter betaler medlemskontingent iht omsetning

Partnere

Det er pr 31.12.2011 tre partnere i buildingSMART Norge.

- Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK, tidl. Statens bygningstekniske etat, BE)
- Statsbygg
- Forsvarsbygg

Partnerskapene er en tre-årig avtale som opphører ved årsmøtet i 2012. De nåværende partnere blir dog med som partnere for 2012, for å sikre fortsatt finansiering av foreningens aktiviteter og kontinuitet i styret. I 2012 skal det arbeides for å finne nye partnere, da Statsbygg og DiBK har meldt at de sannsynligvis vil gå ut som partnere, men i øvrig fortsette deres medlemskap i, støtte av og aktiviteter i foreningen. Forsvarsbygg vil vurdere fortsatt medlemskap. Helse Sør-Øst har bekreftet at de vil bli med som partner fra 2013. Styret ber om fullmakt på årsmøtet i 2012 til å ta opp ytterligere partnere i løpet av 2012.

Medlemsmøter og andre arrangementer

buildingSMART Norge arrangerer medlemsmøter og konferanser som formidler viktig informasjon om utviklingen i næringen. Informasjonen er ærlig, upartisk og fokuserer på å finne løsninger.

I 2011 ble det avholdt følgende arrangementer

- *Medlemsmøte og årsmøte 16. mars*
- *buildingSMART Norge Konferanse 12. mai*
- *buildingSMART Norge Konferanse 10. november*

Tverrfaglig Brukerforum

Arbeidet i Tverrfaglige Brukergrupper er en viktig kraft i buildingSMART Norge og i næringen. buildingSMART brukerne i Norge har organisert seg i åpenBIM faglige brukergrupper.

Følgende grupper er etablert pr. i dag

- *Byggherreforum*
- *Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF)*
- *Arkitektbedriftene i Norge*
- *Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg (EBA)*
- *Boligprodusentenes Forening*
- *Norsk Teknologi*
- *Byggevarerindustriens Forening*
- *Utdanning, ny i 2012*

Tverrfaglig Brukerforum er buildingSMART Norges bruker undergruppe. Den ledes av styret som har delegert ansvaret til Daglig leder.

Siden siste årsmøte har Tverrfaglig Brukerforum tatt for seg viktige tverrfaglig problemstillinger i forbindelse med implementering av åpenBIM. Blant annet ansvar og rettigheter ved bruk av åpenBIM.

Strategiplan buildingSMART Norge

Styret og sekretariatet har fulgt de retninger som ble utarbeidet for perioden 2010-2011. Strategiplanen beskriver foreningens formål og virke på generelt nivå. Styret har valgt å videre føre strategiplanen for 2012-13 og i samarbeid med sekretariatet prioritere oppgavene.

Sekretariatet i buildingSMART Norge

Sekretariatet leder og utfører det daglige arbeidet med informasjon, møter, arrangementer og utviklingsarbeid. Steen Sunesen er daglig leder. Assisterende sekretariatsleder, Åste

Side nr.	Forfatter	Dato
4	Steen Sunesen og Kaare Kleven	22.02.2012

Liland sluttet hos oss i september 2011. Anne Østtun Karlsen begynte hos os som ny Assisterende sekretariatsleder 1. august 2011. I løpet av 2011 er det utført et solid arbeid. buildingSMART Norge leier kontor plass hos Standard Norge på Lysaker med kontoradresse Strandveien 18. Lokaliseringen tilgodeser godt samarbeid mellom Standard Norge og buildingSMART Norge

buildingSMART Norge i Norden

buildingSMART Norge deltar aktivt i det nordiske samarbeid. buildingSMART Norge har observatørstatus i buildingSMART Nordic sine styremøter. Steen Sunesen og Kaare Kleven er buildingSMART Norges observatører i det nordiske styret.

I forbindelse med de nordiske styremøtene og i samarbeid med buildingSMART Nordic har det vært gjennomført en rekke arrangementer:

- *buildingSMART Dataordbok/ Prosess workshop, København, 9. juni 2011*
- *buildingSMART Prosess workshop, København, 3. november 2011*
- *openINFRA (Nordic) workshop, Helsinki, 30. november 2011*
- *buildingSMART seminar, Tallinn, 14. februar 2012*

Informasjon fra disse arrangementene er/blir lagt ut på buildingSMART sine hjemmesider.

buildingSMART International

Flere av buildingSMART sine produkter er internasjonale. Det gjelder blant annet IFC formatet, buildingSMART Dataordbok server og API (Application Programming Interface), buildingSMART Prosess (IDM) metode. Mye viktig arbeid for norske interesser og løsninger skjer derfor også i de internasjonale fora. Prinsippet for deltakelse i internasjonalt samarbeid er at ved at alle bidrar med litt får alle mye igjen. buildingSMART Norge har i en årrekke bidratt med betydelig innsats.. Men det har også sikret stor innflytelse og at mange løsninger kan brukes i den norske næringen.

Styret har i siste periode vært bevisste på å tydeliggjøre og fremme den nasjonale virksomheten men vil fortsette med å balansere arbeidet på de nasjonale og internasjonale arenaer etter hvor behov og effekter er størst.

Internasjonale verv

<i>ExCom</i>	Jøns Sjøgren, <i>Valgt av IC</i> Øivind Rooth, <i>Vice Chair, Valgt av IC</i>
<i>TechCom</i>	Bjørn Stangeland, <i>Valgt av ITM</i>
<i>UserCom</i>	Jøns Sjøgren, <i>Chair</i> Bjørn Stangeland, <i>Valgt av IUG</i> Steen Sunesen, <i>Valgt av IUG</i>
<i>Product Manager</i>	Bjørn Stangeland, <i>Valgt av IC</i>
<i>buildingSMART Datadictionary Group</i>	Jacob Mehus, <i>Chair, Valgt av bSDD Group</i>
<i>MSG</i>	Håvard Bell, <i>Valgt av MSG</i> Kjetil Espedokken, <i>Valgt av MSG</i>
<i>Observatør i buildingSMART Nordic</i>	Kaare Kleven, <i>Valgt av buildingSMART Norge styre</i> Steen Sunesen, <i>Valgt av buildingSMART Norge styre</i>

Internasjonale arrangementer

buildingSMART International - ITM og IUG - Abu Dhabi, mars 2011

buildingSMART International - IC, Boston/New York, USA, mai 2011

buildingSMART International - ITM og IUG - Singapore, september 2011

buildingSMART Norge har vært invitert og holdt en rekke presentasjoner om buildingSMART Norge i internasjonale fora. Det kan blant annet nevnes:

- *buildingSMART MENA konferanse i Abu Dhabi*
- *buildingSMART International IUG og IUG/ITM i Abu Dhabi*
- *buildingSMART International IUG og IUG/ITM i Singapore*
- *Nordic buildingSMART Prosess og Dataordbok workshop, København*
- *Nordic buildingSMART Prosess workshop, København*
- *Nordic openINFRA workshop, Helsinki*
- *openINFRA International, Paris*
- *openINFRA Steering Committee møte, Lisse, Holland*
- *Nordic buildingSMART seminar, Tallinn*

buildingSMART Utdanningskoordinator

buildingSMART Norge har en utdanningskoordinator, Eilif Hjelseth. Fremtidens aktører på arbeidsmarkedet er viktig for oss og buildingSMART Norge støtter fagskoler og bachelor- og masterstuderende som utdanner seg innen utvikling og bruk av åpenBIM.

Utdanningskoordinatoren støtter faglærere og studerende i deres arbeid med undervisning og oppgaveløsning.

Hvert år avholdes det studentseminar, hvor byggenæringen og buildingSMART miljøet gir de studerende en god oversikt over forretningsprosesser og praktisk bruk av ny teknologi og metode.

Vi utdeler også årlig buildingSMART Norge Utdanningspris for beste oppgave. Kriteriene for valg av oppgave fokuserer på om den omhandler bruk av og om den bidrar med viktig viten om åpenBIM.

buildingSMART Norge - Informasjon, nyhetsbrev, web

Hjemmesiden er foreningens viktigste almene verktøy for formidling av informasjon om vårt virke og åpenBIM i næringen. Vi har utgitt 10 nyhetsbrev siden siste årsmøte.

buildingSMART Norge ved daglig leder og styreleder har gjennom året arbeidet aktivt med informasjonsvirksomhet og foredrag. Daglig leder har blant annet informert om åpenBIM og buildingSMART i følgende fora:

- *SN/K 257, buildingSMART Prosess og Dataordbok workshop*
- *SN/K 534, Nye juridiske samarbeidsformer,*
- *LEAN Construction Norge Seminar*
- *buildingSMART Norge konferansen 12. mai 2011*
- *buildingSMART Norge Konferansen 10. november 2011*
- *buildingSMART og åpenBIM - LINK Arkitektur, Statsbygg, Treindustrien, ESAM utvalget, VVP Produsentene m.fl.*
- *openINFRA - buildingSMART Norge, Miljøverndepartementet, BA-Nettverket, Statens Kartverk, Ledning i grunn m.fl.*
- *buildingSMART Norge Studentseminar 2012*
- *Leverandørutviklingsprosjekt Østfold, Nytt Østfold Sykehus.*

buildingSMART Dataordbok

Styret i buildingSMART Norge vedtok i 2011 å støtte utviklings arbeidet med buildingSMART Dataordbok i Norge og internasjonalt med NOK 850.000. I Norge ivaretas utviklings- og implementeringssamarbeidet av en samarbeidsavtale mellom Standard Norge (leder), buildingSMART Norge, Bolig Produsentenes Forening og Byggevareindustriens Forening. Dette samarbeidet utgjør den norske partner i det internasjonale samarbeidet med CSI (USA), CSC (Canada) og STABU (Holland).

Samarbeid i den norske næringen i 2011

buildingSMART og åpenBIM har fått momentum i den norske byggenæringen. Et av de viktige strategiske valgene i buildingSMART Norge var jobbe med å få i gang flere reelle byggeprosjekter som tok i bruke åpenBIM. Vi ser at åpenBIM blir i stigende grad implementert i prosjekter. Vi ser at åpenBIM prosjektene opplever økt kvalitet og at flere prosjekter også får bedre lønnsomhet. Ikke minst ser vi at åpenBIM i stigende grad blir tatt i bruk av entreprenør. Det er her et av de store økonomiske realiseringspotensialer ligger. For få år siden var det en håndfull åpenBIM pilot prosjekter som fikk stor oppmerksomhet. I dag er åpenBIM blitt hverdag. Det brukes i varierende grad, primært innen programmerings- og prosjekteringsfasen, men vi ser at entreprenører i økt grad tar i bruk åpenBIM til å prise, visualisere og planlegge. Det er en svært viktig utvikling. Det er et økt fokus på å bruke åpenBIM i FDV fase. Det er et godt tegn på at åpenBIM blir bruk i enda større del av verdikjeden.

buildingSMART Norge jobber for å utvide tilbud av løsninger for bruk av åpne formater til også å omfatte anlegg, samferdsel, kart og ledninger i grunn. Denne utvikling skal skje på de nevnte sektorer premisser. Men behovet og potensialet ved å harmonisere grensesnittet mellom alle aktører innen byggenæringen er tydelig.

buildingSMART Norge jobber sammen med og koordinerer sine aktiviteter med en rekke organisasjoner som vi deler interesser med. Blant disse kan nevnes:

- Standard Norge
- BA-Nettverket
- Statens Kartverk
- LEAN Construction Norge
- Miljøverndepartementet
- Difi

Lysaker 7. mars 2012

Kaare Kleven
(Styreleder)

Jacob Mehus
(Nestleder)

Jøns Sjøgren

Bjørn Stangeland

Jan Myhre

Olaf Dobloug

Øivind Rooth

Trond P. Valeur